

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/154/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317213714
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4317213714.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci žalobkyne: S. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., I. XXX/X, zastúpená: JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti zmlúv a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 15. marca 2019 č. k. 9Csp/252/2017-155, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Levice ako súd prvej inštancie určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným sú neplatné. (I. výrok) Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 66,67 %, ktorú je povinný zaplatiť žalobkyni žalovaný. (II. výrok) O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. (III. výrok) Posledným, IV. výrokom, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť štátu trovy konania súdny poplatok 497,50 eura do troch dní od právoplatnosti.

1.2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 37 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 551 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 137 písm. c) CSP.

1.3. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom konania je určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 31. 07. 2012 číslo 8400045376, číslo 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 (čl. 150, 151) a číslo 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 (čl. 19). I napriek pokusu súdu zadovážiť originálne, prípadne čitateľnejšie kópie listín, sa to nepodarilo, nakoľko žalobca tvrdí, že nedisponuje originálmi a žalovaný predložil kópie dvoch čitateľnejších dohôd. Napriek tomu obsah predložených listín je možné preskúmať, pretože všetky tri dohody sú obsahovo totožné.

1.4. Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 31. 07. 2012 číslo 8400045376 (čl. 150) žalovaný zabezpečil vymożenie svojej pohľadávky formou zrážok zo mzdy dlžníka zo zmluvy o revolvingovom úvere (čl. 7), na základe ktorej poskytol žalobcovi úver 1 080 eur s príslušenstvom.

1.5. Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka číslo 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 (čl. 151) žalovaný zabezpečil vymoženie svojej pohľadávky formou zrážok zo mzdy dlžníka zo zmluvy o revolvingovom úvere (čl. 12), na základe ktorej poskytol žalobcovi úver 1 020 eur s príslušenstvom.

1.6. Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka číslo 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 (čl. 19) žalovaný zabezpečil vymoženie svojej pohľadávky formou zrážok zo mzdy dlžníka zo zmluvy o revolvingovom úvere (čl. 17), na základe ktorej poskytol žalobcovi úver 930 eur s príslušenstvom.

1.7. Uznesením zo dňa 09. 10. 2017 č. k. 9Csp/252/2017 - 22 súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy žalobcu do právoplatného skončenia konania o veci samej. V prvom rade skúmal prípustnosť určovacej žaloby. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 137 písm. c) CSP, umožňujúcich riešenie práva súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy má žalobca ako spotrebiteľ, ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev i domáca právna úprava, pretože žalobca ako spotrebiteľ potrebuje mať vyriešenú otázku, či žalovaný má alebo nemá nárok na vykonanie zrážok zo mzdy, ktoré zasahujú do finančnej sféry žalobcu a obmedzujú ho v disponovaní so mzdou. Na zdôraznenie oprávnenia domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu spotrebiteľom bola prijatá právna úprava zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 4, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

1.8. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Konštatoval, že tieto náležitosti predmetné dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali. Dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keď v dohodách pod bodom I. sa uvádza, že spoločnosť bude mať - má voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere uvedenú finančnú čiastku, prípadne z ďalších revolvingov, príslušenstva, prípadne uplatnené zmluvné pokuty, náklady, ktoré spoločnosti vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne ďalšie pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré do budúca vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov. A preto mal za to, že takto formulované podmienky dohody sú neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

1.9. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občianskoprávných vzťahoch, teda aj zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi dlžníkovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré dokonca vzniknú v budúcnosti, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. V dohodách sa uvádza aj zmluvné dojednanie týkajúce sa výšky splátok v rozsahu, v akom má byť naplnená uhradzovacia funkcia zabezpečovacieho inštitútu zrážok zo mzdy. V bode II. dohody je zakotvené, že ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Takéto dojednanie predstavuje jednostranné neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Dokazovaním nebolo preukázané a ani z preskúmaných dohôd o zrážkach zo mzdy nevyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru, prípadne navrhnúť obsah dohody s inými podmienkami. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v prospech spotrebiteľa, teda žalobcu.

1.10. Žalobca sa domáhal určenia, že dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné, pričom súd prvej inštancie žalobe vyhovel a určil, že dohody číslo 8400045376 uzavretej 31. 07. 2012, 8500043489 uzavretej 19. 03. 2014 a číslo 8500021670 uzavretej 19. 02. 2013 sú neplatné. Po preskúmaní jednotlivých úverových zmlúv zistil, že zmluvy obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobili bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov. Na základe neprijateľných zmluvných podmienok si žalovaný

mohol vymáhať v podstate nekontrolovateľnú a neobmedzenú výšku pohľadávky na základe dohôd o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka. Svoje právo aj využil a listom požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok. Všetky tri dohody o zrážkach zo mzdy sú formulár, ktorého znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného veriteľa. Obsah dohôd nemohol spotrebiteľ nijak ovplyvniť, zmluvné podmienky boli vopred formulované veriteľom, a dlžník nemal ani možnosť zvážiť uzavretie takejto dohody, resp. ju vypovedať. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účelu. Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z.). Záverom konštatoval, že dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky zmlúv o revolvingovom úvere sú v rozpore s dobrými mravmi a preto sú neplatné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné ako celok vzhľadom na neplatnosť ustanovení zakotvených v dohodách. Dohody o zrážkach zo mzdy by umožňovali veriteľovi domôcť sa aj takých finančných nárokov, ktoré mu vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov nepatria a dlžník by nedokázal tomu zabrániť.

1.11. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v konaní úspech v pomere 66, 67 %, preto mu patrí náhrada trov konania voči neúspešnému žalobcovi v uvedenom pomere. O výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP. Od platenia súdneho poplatku bol žalobca zo zákona oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. u/ zák. č. 71/1992 Zb., preto súd žalovaného zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku štátu v časti, v ktorej bol neúspešný, v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Sadzba súdneho poplatku je určená pod položkou 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 99, 50 eur. Podľa poznámky k položke 1 ods. 7 Sadzobníka súdnych poplatkov, ak je predmetom konania viac nárokov, každý nárok sa spoľatňuje samostatne. V danom prípade bol žalovaný neúspešný v piatich nárokoch, preto výška súdneho poplatku predstavuje sumu (5 x 99, 50 eur) po zaokrúhlení spolu 497,50 eur (§ 7a písm. c/ zák. č. 71/1992 Zb.).

2. Rozsudok v celom rozsahu napadol žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, domáhajúc sa, aby Krajský súd v Nitre napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu. Žalovaný mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne preto, lebo z rozsudku nie je jasné, aké ustanovenie újného práva dohoda o zrážkach zo mzdy má obchádzať. Žiadne ustanovenie újného práva neupravuje prípustnosť alebo zákaz zrážok zo mzdy na základe dohody uzavretej medzi dodávateľom a dlžníkom. V dôsledku toho je potom vecou vnútroštátneho zákonodarcu, aby si sám stanovil podmienky, za akých je použitie tohto hmotnoprávneho inštitútu možné alebo nie. To vyplýva aj zo smernice 93/13/EHS. Ak teda Národná rada Slovenskej republiky ako jediný zákonodarný orgán určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je naďalej zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky, potom je každý takýmto rozhodnutím zákonodarcu viazaný. Žiadny rozpor dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie nebol pritom v konaní dokázaný. Záver súdu o rozpore dohody o zrážkach s újným právom je nesprávny aj preto, lebo pri prijatí zákona č. 102/2014 Z. z. a zákona č. 438/2015 Z. z., ktorými došlo k úprave podmienok týkajúcich sa uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch resp. v spotrebiteľských úverových vzťahoch Národná rada SR konštatovala súlad ňou prijatých zmien aj s újným právom. Toto nebolo relevantným spôsobom spochybnené ani konajúcim súdom.

2.2. Zákonom č. 102/2014 Z. z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, boli zavedené podmienky, po splnení ktorých je uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy prípustné aj pre spotrebiteľské vzťahy. Tieto podmienky v prípade oboch dohôd o zrážkach zo mzdy dodržané boli.

2.3. Zákon č. 438/2015 Z. z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, bolo výslovne uvedené (§ 9 ods. 13), že dohoda o zrážkach zo mzdy je jedným z troch prijateľných a povolených spôsobov zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Aj keď

daný zákon bol prijatý a účinný až po uzavretí dohody o zrážkach zo mzdy medzi sporovými stranami, je logické, že ide o platný úkon splňajúci navyše aj neskoršiu reguláciu.

2.4. Napriek platnému právnenému stavu v čase uzavretia oboch dohôd o zrážkach zo mzdy medzi sporovými stranami, namietal, že súd sa nezaoberal obsahom ani jednotlivých dohôd a ani právnou úpravou týkajúcou sa dohôd o zrážkach zo mzdy.

2.5. Pokiaľ ide o argumentáciu v tom smere, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo povinnosť plniť a zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky z jeho mzdy, k tomu uviedol, že tento názor súdu vychádza z pripomienok Európskej komisie vo veci sp. zn. C-30/12, pričom ide iba o názor tohto orgánu, ktorý sa zatiaľ v rozhodovacej praxi SDEÚ neprejavil. Napriek tomu, že tieto pripomienky sú z 02. 05. 2012 a slovenský zákonodarca ich mal k dispozícii, nedošlo v samotnej úprave zrážok zo mzdy a jej uplatnenia uvedenej v § 551 OZ k žiadnej zmene, z čoho vyplýva, že tam uvedenú úpravu považuje zákonodarca za zákonnú a súladnú aj s právom EÚ.

2.6. Aj zmena zákona č. 250/2007 Z. z. zakotvená do § 5a ods. 1 písm. a) žiadnym spôsobom na pripomienky nereaguje. Navyiac, či už úmyselne alebo z iného dôvodu sa prehliada rozsudok vo veci C-34/13, kde SDEÚ uviedol - „Ustanovenia smernice rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmlúv sa majú vykladať v tom zmysle, že im neodporuje vnútroštátna právna úprava ako je úprava dotknutá vo veci samej, umožňujúca vymôcť pohľadávku založenú na zmluvných podmienkach, ktoré sú prípadne nekalé mimosúdnym výkonom záložného práva na nehnuteľný majetok, ktorý spotrebiteľ poskytol ako zabezpečenie pohľadávky, pokiaľ predmetná právna úprava prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje ochranu práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva táto smernica, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu.“

2.7. Je teda zrejmé, že SDEÚ pri inom zabezpečovacom inštitúte, a to záložnom práve uviedol, že jeho mimosúdnym výkonom je prípustný. Rovnako to podľa procesného súdu platí aj pri ďalšom zabezpečovacom inštitúte, a to dohode o zrážkach zo mzdy, ktorá v § 551 OZ nepredpokladá, že zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky na základe súdneho rozhodnutia, preto takúto povinnosť mimo zákon konštruovať iba na základe požiadavky žalobcu nemožno.

2.8. Súd uviedol, že vymedzenie zabezpečenej pohľadávky je neurčité, lebo predstavuje len opis možných spôsobov vzniku pohľadávky. V čom je splnený znak neurčitosti ale z rozsudku nevyplýva. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovací prostriedok pohľadávok z konkrétnej úverovej zmluvy. To znamená, že vymedzenie zabezpečenej pohľadávky musí byť naviazané na túto zmluvu. Hoci právna úprava nevymedzuje, ako má byť „zabezpečená pohľadávka“ definovaná, je podľa názoru žalovaného si možné pomôcť napríklad právnou úpravou iných zabezpečovacích prostriedkov. Napríklad z § 151b ods. 2 a § 151c ods. 2 Občianskeho zákonníka o pohľadávke zabezpečenej záložným právom vyplýva, že zabezpečená pohľadávka sa určuje označením právneho vzťahu, z ktorého vznikla a prípadne z ktorého môže vzniknúť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie KS v Trnave, sp. zn. 24Co/450/2012. Vymedzenie zabezpečenej pohľadávky v dohode o zrážkach zo mzdy obsahuje jednoznačné vymedzenie toho, že zabezpečuje záväzok žalobcu (dlžníka) splatiť úver a jeho príslušenstvo na základe konkrétnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vymedzením vzťahujúcim sa na prípadné ostatné nároky vyplývajúce z daného zmluvného vzťahu - revolving, jeho príslušenstvo či sankcie - vymedzuje také nároky, ktoré môžu vzniknúť v budúcnosti.

2.9. Ďalej zastal názor, že z napádaného rozsudku nevyplýva žiadny dôvod svedčiaci o neurčitosti (teda o tom, že právny úkon a jeho obsah a význam nie je možné vyložiť a to ani pri dodržaní postupu podľa § 35 Občianskeho zákonníka; uvedené ustanovenie súd pritom ani len nepoužil čiže podľa neho nepostupoval). Vyslovenie neplatnosti právneho úkonu je v zmysle súdnej praxe rozhodnutím ultima ratio, avšak v napádanom rozsudku tomu tak nebolo. Tvrdil preto, že rozhodnutie súdu o neplatnosti celej dohody o zrážkach zo mzdy je nesprávne pre rozpor s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Žalovaný odvolaním napadol aj výroky o náhrade trov konania a poplatkovej povinnosti, ktoré sú závislými od rozhodnutia vo veci samej, namietal ich nesprávnosť a nezákonnosť preto, že vo veci samej súd prvej inštancie rozhodol nezákonne.

3. Žalobkyňa cestou právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka: „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho

obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ V danom prípade bolo rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 06. 12. 2018 sp. zn. 8Co/146/2018 potvrdené, že zmluvy o revolvingovom úvere, pohľadávky z ktorých boli zabezpečené dohodami o zrážkach zo mzdy sú bezúročné a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu, keďže dohodami o zrážkach zo mzdy si veriteľ zabezpečuje aj plnenie na ktoré nemá nárok a to zmluvný úrok a rôzne poplatky, s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka sú dohody o zrážkach absolútne neplatné. Sporná dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, pretože umožňuje žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od žalobkyne plnenia, ktoré môžu mať základ v neprijateľných zmluvných podmienkach, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 27. 04. 2017 sp. zn. 17Co/257/2016. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 10. 2017 sp. zn. 25Co/16/2017. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby Krajský súd Nitra v zmysle § 390 Civilného sporového poriadku sám rozhodol vo veci a to tak, že potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku ako vecne správne a prizná žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobkyňa si v prípade úspechu v spore uplatnila právo na náhradu trov konania v celkovej výške 204,44 eura.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP.

5. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že zmluvy o revolvingových úveroch sú bezúročné a bez poplatkov a určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a určil, že úvery poskytnuté žalobkyňi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013, uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným sú bezúročné a bez poplatkov, pretože obsahujú nesprávne určenú RPMN a neobsahujú dobu trvania a termín konečnej splatnosti. Žalobu o určenie, že zmluvy č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012 a č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 v časti dojednania o revolvingovom úvere sú neplatné súd prvej inštancie zamietol. Ďalej súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 8.1 zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013, uzatvorenými medzi žalobkyňou a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Šiestym výrokom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, číslo 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a číslo 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná. Siedmym výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktorú je povinný zaplatiť žalobkyňi žalovaný. Ôsmym výrokom rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Deviatym výrokom žalovaného zaviazal zaplatiť trovy konania súdny poplatok 497,50 eur do troch dní od právoplatnosti. Pretože žalovaný odvolaním napadol len I., VI., VII., VIII. a IX., napadnutý rozsudok v odvolaní nedotknutej časti nadobudol právoplatnosť. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, na ktorého základe vec prejednal Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom č. k. 8Co/146/2018-122 zo dňa 6. decembra 2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 (výrok I.) potvrdil a výroky VI., VII., VIII. a IX. zrušil a v týchto častiach napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie v rozsahu zrušenia nanovo prejednal a rozhodol napadnutým rozsudkom.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmavajúc rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaného (§ 380 ods. 1 CSP) po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody žalovaného nie sú dôvodné.

7. V posudzovanej veci bolo medzi stranami nesporné, že žalovaný ako veriteľ uzavrel so žalobkyňou, ako dlžníkom, dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400045376 dňa 31. 07. 2012, č.

8500043489 dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 dňa 19. 02. 2013, ktoré sú zabezpečením pohľadávok veriteľa vzniknutých zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013. Listami zo dňa 28. 08. 2017, 23. 08. 2017 a 28. 08. 2017 žalovaný požiadal zamestnávateľa žalovanej o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy.

8. Odvolateľ predovšetkým namietal, že z rozhodnutia nie je zistiteľné, aké ustanovenia újného práva dohoda o zrážkach zo mzdy má obchádzať a že žiadny rozpor dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie nebol pritom dokázaný. Ďalej uviedol, že § 551 OZ nepredpokladá, že zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky na základe súdneho rozhodnutia, preto takúto povinnosť mimo zákon konštruovať iba na základe požiadavky žalobcu nemožno. Taktiež namietal, že súd prvej inštancie neuviedol v čom je splnený znak neurčitosti, keď tvrdil, že vymedzenie zabezpečenej pohľadávky je neurčité, lebo predstavuje len opis možných spôsobov vzniku pohľadávky.

9. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dáva do pozornosti, že súd prvej inštancie neplatnosť jednotlivých dohôd o zrážkach zo mzdy vyvodil najmä z dôvodov, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať náležitosti podľa § 34 a nasl. OZ a označenie pohľadávky o uspokojenie, ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Preskúmané dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali predovšetkým výšku pohľadávky. Taktiež neurčito bola vymedzená výška splátok, ktoré dojednanie umožňovalo veriteľovi neprimerane navyšovať zrážky zo mzdy. Všetky tri dohody o zrážkach zo mzdy sú formulárové zmluvy, ktorých znenie bolo vopred zo strany veriteľa pripravené a ich obsah nemohol spotrebiteľ nijak ovplyvniť a dlžník ani nemal možnosť zvážiť uzavretie takejto dohody, resp. ju vypovedať. Taktiež nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru.

10. V súvislosti s relevantnými závermi súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Odvolateľ namietal, že z rozhodnutia nie je zistiteľné, aké ustanovenia újného práva dohoda o zrážkach zo mzdy má obchádzať; že § 551 OZ nepredpokladá, že zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky na základe súdneho rozhodnutia a že súd prvej inštancie neuviedol v čom je splnený znak neurčitosti, keď tvrdil, že vymedzenie zabezpečenej pohľadávky je neurčité, lebo predstavuje len opis možných spôsobov vzniku pohľadávky. K námietkam odvolateľa odvolací súd uvádza, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy, sú zmluvy formulárové, ktorých znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného bez individuálneho dojednania, ktorý na ich základe uplatnil u zamestnávateľa žalobkyne vykonávanie zrážok zo mzdy, čím bola žalobkyňa priamo ohrozená vo svojej majetkovej sfére, keďže mzda predstavuje zdroj jeho príjmu.

12. Písomnú dohodu o zrážkach zo mzdy ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky uzaviera veriteľ s dlžníkom. Veriteľom môže byť právnická osoba aj fyzická osoba. Pre túto dohodu platia takisto všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl.).

13. Obsahom dohody je súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne poukazovali veriteľovi. Zákon pritom výslovne ustanovuje, že dohodnuté zrážky nesmú svojou výškou (rozsahom) presahovať výšku zrážok, aké sú prípustné pri výkone rozhodnutia (exekúcií). Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok. Novela zákona o ochrane spotrebiteľa doplnila § 5a (zabezpečenie záväzkov spotrebiteľa), podľa ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo
- b) zmenkou alebo šekom (podľa zákona č. 191/1950 Zb.)

14. Žalovaný v odvolaní uvádza, že sporné dohody o zrážkach zo mzdy, splňajú aj atribúty súčasnej právnej úpravy, podľa ktorej dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže byť súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, ale musí byť uzavretá osobitne, s poučením o jej dôsledkoch, s vyhlásením o dobrovoľnosti jej uzavretia (o možnosti jej odmietnutia). Odvolací súd uvádza, že žalovaný taktiež nepreukázal, že by žalobkyňu poučil o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a žalobkyňa mala možnosť uzatvorenie takejto dohody odmietnuť, teda nie je možné súhlasiť s právnym názorom odvolateľa, že dohody o zrážkach zo mzdy splňajú aj podmienky neskoršej regulácie.

15. Prihliadajúc na formálne a obsahové náležitosti predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy je odvolací súd toho názoru, že predmetná dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Pri uzatváraní tejto dohody spotrebiteľ musí mať vedomosť, pohľadávku akého druhu a v akej výške dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. V opačnom prípade sa vystavuje tomu, že veriteľ vymôže celú pohľadávku, prostredníctvom zrážok z dlžníkovej mzdy, ktorú by spotrebiteľ nebol povinný zaplatiť pri obligatórnom prieskume neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ide o neprimerané zvýhodnenie veriteľa v neprospech spotrebiteľa, umožňujúce vymôcť pohľadávku vo výške, ktorá mu neprináleží.

16. Okrem vyššie uvedeného odvolací súd dodáva, že predmetné dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné aj pre absenciu náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy, pre ktorú platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Predmetné dohody o zrážkach zo mzdy neobsahovali výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Ako súd prvej inštancie správne uviedol, vymedzenie výšky pohľadávky v bode I. dohody o zrážkach zo mzdy je neurčité, pretože umožňuje veriteľovi dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečiť vopred neurčito vymedzenú výšku pohľadávky, keď táto má pozostávať z úveru, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto zabezpečovacieho hmotnoprávneho inštitútu).

17. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že žalobkyňa nemohla mať predstavu akú reálnu výšku má pohľadávka veriteľa zabezpečená dohodou o zrážke zo mzdy.

18. K námietke odvolateľa, že z rozhodnutia nie je zrejmé, aké normy úniijného práva má dohoda o zrážkach zo mzdy obchádzať, odvolací súd poukazuje na bod 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje. Preto v konečnom dôsledku aplikovanie tak významného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorý dodávateľovi umožňuje svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa vo formulárovej zmluve, hodnotí odvolací súd ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností sa nemôže poskytnúť právna ochrana. Je potrebné si uvedomiť, že dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

19. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade. V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26. Článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

20. Vzhľadom na argumentáciu odvolateľa uvedenú pod písm. b) odvolania odvolací súd uvádza, že je pravdou, že zrážky zo mzdy nemusia byť vykonávané iba na základe vykonateľného súdneho rozhodnutia, ale aj na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá prípustným zabezpečovacím prostriedkom podľa § 551 OZ, treba však zdôrazniť, že aj pri použití tohto inštitútu treba dodržiavať zákonnú úpravu a dbať na dobré mravy, čo však v nadväznosti na vyššie uvedené dôvody, v tomto prípade preukázané nebolo.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd výrok rozsudok o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400045376 zo dňa 31. 07. 2012, č. 8500043489 zo dňa 19. 03. 2014 a č. 8500021670 zo dňa 19. 02. 2013 ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Vzhľadom na rozsah a dôvody podaného odvolania, ktorým boli napadnuté aj výroky závislé od rozhodnutia vo veci samej, a to výroky o náhrad trov a poplatkovej povinnosti, ktorých nesprávnosť odvolateľ odvodzoval od nesprávnosti rozhodnutia vo veci samej, pri ktorom však odvolací súd dospel k záveru, že bolo správne, a iné odvolacie dôvody odvolateľ neuvádzal, odvolací súd ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil aj výroky o náhrade trov konania a poplatkovej povinnosti.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania priznal v celom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).